

Az öreg Szeged.

Mulatóhelyek és eggebek.

Irta: Cserzy Mihály.

(Folytatás.)

(7.) A Szeged-belvárosi-kaszinó ekkor az iskola-utcai Dáni-féle házba, onnan a Somogyi-utcai ugynevezett *fekele házba* majd a Csongrádi-takarékpénztár régi, lebontott épületébe került. Oda, ahol a pénztáratnak jelenlegi palotája áll. Az emeleten több kisebb helyiségen kívül egy hatalmas nagyterem állt a tagok rendelkezésére, melyet gyülekezéseken kívül tánchelyiségül használtak leginkább. Lenn az udvarban gyönyörű liget szolgált a földszinten levő *Szölő fürdőhöz* címzett vendéglő mellé szórakozó helyül, mely délutánonként ugyszólván állandóan tele volt belvárosi polgárokkal, kik hegyibor mellett (akkor még a homoki buckai bor nem volt bevezetve a vendéglőkbe) kuglizással és kártyázással szórakoztak. A vendéglős *Baweschitz* Lőrinc volt. Szorgalmas német ember. Híres jó konyhájáról sok dicsérő szó esett akkoriban.

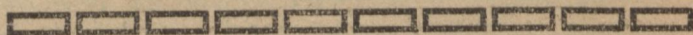
A Kaszinóban itt csakhamar pezsgő eleven élet fejlődött ki. Sok fiatal fiskális tagja volt, kik a politikai kérdéseket is belevitték a társadalmi kérdések mellé az egyesületbe. Parázs vitatkozások voltak, melyek irányt szabtak a közéleti küzdelmeknek. A szabadelvűség eszméi ekkor már nagyban bontogatták szárnyaikat s a pozsonyi egyetemről hazakerült ifjuság lelke tele volt a rohamosan közeledő új kor viharával. A Kaszinó helyiségeinek egyik részében volt az *Ifjusági-kör*, ahol felolvasásokat tartottak, lapokat járattak s az ugynevezett *arany-ifjuság* jótékonytársulatot szolgáló, fényes bálakat rendezett, melyek az egykor híres „nőegyleti-bálakat” is tulszárnyalták. Ezek voltak a szegedi uriközönség legvidámabb élite-bálgjai, melyek arról is nevezetesebbek voltak, hogy a „szélvészes csélcsep keringők és lélek szakasztó vágatók” (így gunyolták akkor a német táncokat) helyett a nemzeti táncot: csárdást, kőrmagyart honosították meg, úgy hogy az összes nőegyleti-bálak is magyar jellegűek lettek. Azonkívül a városban működő német szintársulatot, mely az arany-ifjuság szerint izlést tipró aljas bohózaival az erkölcsöt rontotta, megugrasztották és helyébe jónevű magyar szintársulatot hoztak. A nemzeti színház művészeit vendégszereplésre hívták meg, majd a tagokból működvelői társulatot szerveztek és jótékony célra tartottak előadásokat. A város társadalmát — mely a német-ajku polgárok széthúzása miatt egy időben osztályokra bomlott — ismét egységessé és magyarrá tették.

A Kaszinó életében csupán a forradalmi időkben állott be stagnálás. Sőt a császári tisztviselők bántalmazása miatt több esztendőre be is kellett zárni az egyesület helyiségeit. 1857-ben azután újra megnyílt a Kaszinó, *Lefter* Mihály ügyvéd, majd *Vadász* Manó lett az elnöke. Hasznos munkáját tehát tovább folytatta s a nemzeti irányzatok és hasznos társadalmi mozgalmak kiinduló helye lett.

1889-ben mikor 60 éves jubileumát ülte, *Pálffy* Victor városi tanácsnok és *Csikós* József kaszinói igazgatók buzgolkodása folytán mostani helyén mintegy százezer korona költséggel új palotát emelt az egyesület, melyet *Tisza* Lajos gróf jelenlétében avatott föl. Elnöke ekkor *Pálffy* Ferenc polgármester volt. Leleke pedig az említett két uron kívül *Molnár* Pál és az örökifjú *Salamon* Zsiga volt, aki császárszakállal, zsakett-kabáttal előkelő és általában kedvelt típusa volt a város uritársadalmának. Minden közügynek lelkes pártolója és előmozdítója s a bálakban örökös és kiválóan szakavatott

táncrendező... Egy fia volt a kedves és kellemes galant-homme *Salamon* Zsigának: *Salamon* Gyula, aki *Versek* című kötetben összegyűjtött nemes költői lélekre valló lírai költeményeivel elsőrangú helyet biztosított magának a magyar szépirodalomban. Mikor legszebb álmának megvalósításán fáradozott, mikor csöndes magányos éjszakákon lelkéből, mint csurgó méz, szűrődtek ki a becses, színes, érzéssel telt költemények: orvul reá támadt a sulyos szervibaj, lement Kairóba s ott elcsöndesedett a szép reményekre jogosító, rózsás álmodat kergető, fiatal költő szíve...

(Folyt. köv.)

NEM LESZ TAVASZ!

Ne higgyétek, hogy Tavasz ez!
Hogy természet ébredése!
Fájdalmában kél, születik
Rügy, levél a fák hegyére!
Künn a völgy, rét,
Csak, ha zöldjét
Bontogatja, sarját hozza!
Élet az, hogy egy-egy perc még
Lelket ver a haldoklóba?!

Ne higgyétek, hogy Tavasz ez!
Hogy természet ébredése,
Hogy napfény, ha egy-két sugár
Még piroslik szégyenébe,
Mert hiszen már
Felhő sem jár
Hetekig a szemhatárra...
— Kedvét lelje, mert leverve
A magyar ég minden tája?!

Ne higgyétek, hogy Tavasz ez!
Hogy természet ébredése!
— Hallottátok a madárdalt?
Sir, sikolt a völgy szegébe
Tajtékot ver,
A csöpp csermely,
Tó, patak a medrét vágja...
— Hajh, halljátok: — hogy idezug
Erdők, tölgyek suhogása:

— Ne higgyétek, hogy Tavasz ez,
Hogy természet ébredése,
Szörnyülködni kél, születik
Rügy, levél a fák hegyére:
Apák csontját kezdik, bontják,
Lopkodják az ősi hantban
S itt akadnak
Akik annak
Örvendeznek, hogy Tavasz van!

Kelemen Andor.

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy Hazában,
Hiszek egy isteni örök Igazságban,
Hiszek Magyarországot feltámadásában

Ámen.

UJ ÉLET a legmagyarabb hetilap.